

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: **Stop tunelům, z. s.**, IČO: 22879552,
sídlem Na Valech 813/3, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupen JUDr. Petrou Humlíčkovou, advokátkou,
sídlem Na Výsledku I 1523/3, 140 00 Praha 4,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, odbor územního plánování a stavebního
řádu,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2016, č. j. 216/UPS/2014-12, JID:
160214/2014/KUUK/Mou,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 18. 10. 2016, č. j. 216/UPS/2014-12, JID: 160214/2014/KUUK/Mou, **se pro nezákonnost zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

- [illegible]

Žaloba

2. V žalobě žalobce předeslal, že je spolkem, jehož hlavním posláním je podle stanov ochrana přírody a krajiny. V souladu s § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „zákon o ochraně přírody“) žalobce požádal dne 7. 5. 2012 stavební úřad, aby jej informoval o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných řízeních, při kterých mohou být dotčeny zájmy přírody a krajiny, a tuto žádost obnovil svým podáním ze dne 13. 5. 2013. Dne 19. 3. 2014 žalobce jako opomenutý účastník vstoupil do řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí pro stavbu „*Napojení pozemků severně od silnice I/62 v Ústí n. L.*“, stavební úřad mu však účastenství v řízení nepřiznal, nenechal jej nahlédnout do spisu a odmítl o tom vydat rozhodnutí, proto žalobce dne 6. 5. 2014 podal „naslepo“ odvolání proti zmíněnému rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 2. 5. 2013. Toto odvolání žalovaný zamítl jako nepřípustné rozhodnutím ze dne 21. 10. 2014, č. j. 216/UPS/2014-3, jež zdejší soud rozsudkem ze dne 27. 1. 2016, č. j. 15 A 96/2014-48, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalobce namítal, že žalovaný byl podle § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán právním názorem, který soud vyslovil v citovaném rozsudku, a navzdory tomu se vůbec nezabýval otázkou, zda v řízení před stavebním úřadem mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona o ochraně přírody, a v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) nezjistil řádně stav věci. Podle žalobce se žalovaný omezil jen na konstatování, že dotčený orgán ochrany přírody a krajiny neuplatnil v řízení před stavebním úřadem stanovisko, což žalovaný chybně interpretoval jako potvrzení toho, že v řízení nemohly být zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody dotčeny. Tuto argumentaci žalovaného žalobce odmítl, neboť žalovaný nevysvětlil, jaké zákonné ustanovení ukládá orgánu ochrany přírody povinnost upozornit stavební úřad na možné dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody. Podle Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobce orgán ochrany přírody takovou povinnost nemá a zpravidla se vyjadřuje jen k dotčením zájmů, která jsou mu známa a která považuje za podstatná. Žalobce měl za to, že absenci vyjádření orgánu ochrany přírody ani vyjádření, že nemá připomínky, nelze považovat za důkaz, že tím možné dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody vyloučil. Dedukci žalovaného, že absence vyjádření orgánu ochrany přírody je potvrzením domněnky stavebního úřadu, že se umisťovaná stavba nemůže dotknout zájmů ochrany přírody a krajiny, proto žalobce pokládal za nesprávnou.

4. Podle žalobce současně z § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody vyplývá, že ochrana přírody a krajiny se uskutečňuje za přímé účasti občanů. Smyslem této zákonné úpravy je mimo jiné možnost občanů poukázat ve správních řízeních na možná dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody, která nemusela být příslušnému orgánu ochrany přírody známa nebo která nepovažoval za podstatná, a jako účastník řízení tyto zájmy bránit. Žalobce zdůraznil, že žalovaný jej svým postupem zbavil možnosti takto ve správním řízení vystupovat. Dodal, že pokud by se spolky mohly účastnit jen těch řízení, v nichž orgán ochrany přírody výslovně upozorní na střet záměru se zájmy chráněnými zákonem o ochraně přírody, bylo by spolkům umožněno toliko dublovat činnost orgánu ochrany přírody. V této souvislosti žalobce poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 1 As 176/2012-130.
5. Žalobce poznamenal, že za situace, kdy mu správní orgány nepřiznaly postavení účastníka řízení, neměl možnost se seznámit s rozhodnutím stavebního úřadu, natožpak se správním spisem, a proto nebylo možné, aby podrobně vylíčil, v čem a jak jsou či byly dotčeny zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody. Zdůraznil, že vylíčení těchto skutečností není pro vstup do řízení nezbytné, neboť k tomu postačuje pouhá možnost dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody. Podle žalobce navíc bylo povinností žalovaného své tvrzení, že žalobce není účastníkem předmětného řízení o změně územního rozhodnutí, protože v něm údajně nemohly být dotčeny zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody, doložit a odůvodnit je v souladu s nároky § 68 odst. 3 správního řádu. Důkazní břemeno tak leželo na žalovaném, který se však podle žalobce odmítl dokazováním řádně zabývat. Žalobce připomněl, že ve správním řízení poukazoval na to, u kterých zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody dochází k možnému dotčení (ochrana dřevin rostoucích mimo les a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů), nicméně žalovaný takový možný vliv bagatelizoval a uvedl, že dřeviny ani chráněné druhy se v místě nově nevyskytují a jejich výskyt byl posouzen v územním řízení. Podle žalobce tak žalovaný zcela přehlíží reálnou možnost, že se během let od vydání územního rozhodnutí dřeviny rozrostly a chráněné druhy rozšířily, popřípadě byly nově zjištěny. Žalovaný se rovněž nezabýval otázkou, zda došlo ke změnám v legislativě, metodikách či judikatuře, které by na posuzování dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody měly vliv, a ignoroval upozornění žalobce, že byl vydán nový územní plán města Ústí nad Labem, který mimo jiné vymezil prvky územního systému ekologické stability, čímž mohlo v dotčeném území dojít k podstatné změně poměrů. Žalobce shrnul, že žalovaný všechny tyto možnosti vlivu na zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody přehlíží, aniž by přesvědčivě odůvodnil, proč tyto potenciální změny s vlivem na dané zájmy považoval za vyloučené.
6. Podle žalobce dochází k možnému dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny ve všech řízeních vedených podle stavebního zákona s výjimkou takových řízení, kde prokazatelně k žádnému dotčení těchto zájmů dojít nemůže, a to ani za krajních okolností. Žalobce zdůraznil, že správní orgány by měly účast spolků z důvodu, že je dotčení předmětných Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zájmů vyloučeno, odmítat velmi zdrženlivě, neboť takovým postupem zbavují spolky možnosti, aby v souladu s Aarhuskou úmluvou a zákonem o ochraně přírody jako dotčená veřejnost se znalostí spisu posoudily možné dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny a případně tyto zájmy hájily. Podle žalobce je pravděpodobné, že v některých řízeních se v průběhu dokazování ukáže, že k reálnému dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny dojde v zanedbatelné míře, nicméně vzhledem k tomu, že otázka dotčení zájmů se vyjeví až během správního řízení, by správní orgány měly být při odmítání účasti spolků ve správních řízeních velmi opatrné. Žalobce připomněl, že v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí musí správní orgán zjistit, zda nedošlo ke změně poměrů v daném území, územním plánu či v obecně závazných předpisech, a zda se tím nezměnily podmínky pro umístění stavby. Žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č. j. 9 As 74/2012-39, upozorňující na nutnost zkoumat, zda se vnější okolnosti záměru nezměnily natolik, že by již nebylo možné platnost územního rozhodnutí prodloužit, přičemž se předpokládá i zohlednění veřejných zájmů.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Neztotožnil se s názorem žalobce, že s ním mělo být jednáno jako s účastníkem řízení. Žalovaný upozornil na to, že v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí se *de facto* posuzuje možnost zachování práva, a proto zkoumal, zda zůstaly zachovány podmínky v území, nebo došlo ke změně, která by znamenala rozšíření okruhu účastníků řízení. Žalovaný zdůraznil, že ani on ani stavební úřad neshledali změny okolností bránící prodloužení platnosti územního rozhodnutí a na možné dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny neupozornil ani orgán ochrany přírody, jemuž bylo zahájení řízení řádně oznámeno a který je podle § 75 a násl. zákona o ochraně přírody povolán vykonávat v této oblasti státní správu. Žalovaný nesouhlasil s názorem žalobce, že k možnému dotčení zájmů chráněných podle zákona o ochraně přírody dochází téměř ve všech správních řízeních a že by účast občanů prostřednictvím spolků suplovala dotčený orgán ochrany přírody. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 As 8/2005-118, a dodal, že účast spolků nelze vykládat tak široce, že by se vztahovala na řízení, jež mohou zasáhnout jakoukoli složku životního prostředí. Žalovaný uzavřel, že se otázkou konkrétních zájmů ochrany přírody a krajiny zabýval, a poznamenal, že rozhodnutím ze dne 27. 8. 2015 stavební úřad znovu platnost územního rozhodnutí prodloužil, čímž bylo napadené rozhodnutí „zkonzumováno“.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

8. V reakci na vyjádření žalovaného žalobce konstatoval, že stavebnímu úřadu nepřísluší posuzovat, zda mohou být v řízení dotčeny zájmy chráněné podle zákona o ochraně přírody, a zdůraznil, že možnost dotčení těchto zájmů by měla být vykládána extenzivně, aby spolkům nebylo upíráno právo plynoucí z § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody, do něhož se promítají závazky České republiky vyplývající z Aarhuské úmluvy. Podle žalobce nemůže případnou účastí spolku v řízení nikomu vzniknout žádná újma. S odkazem na komentářovou literaturu (Stejskal, V. *Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, strana 366) žalobce podotkl, že na účasti spolků ve správních řízeních podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody je veřejný zájem. Z § 75 a násl. tohoto zákona podle žalobce neplyne povinnost orgánu ochrany přírody poukazovat ve svých vyjádřeních na možné dotčení zájmů chráněných tímto zákonem. Připomněl, že Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

povinností stavebního úřadu je zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu nezbytném pro souladu jeho úkonu s požadavky § 2 správního řádu, což znamená, že pokud stavební úřad zamýšlí nevyhovět žádosti spolku, musí řádně zjistit stav věci a v rozhodnutí přezkoumatelně odůvodnit způsob stanovení okruhu účastníků řízení. To se však nestalo. Podle žalobce stavební úřad nemůže vycházet ze zkratkovité a nesprávné úvahy, že pokud orgán ochrany přírody explicitně neuvede, že zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody jsou v řízení dotčeny, tak dotčeny být nemohou. Žalobce upozornil na to, že podle § 70 odst. 1 zákona o ochraně přírody se tato uskutečňuje za přímé účasti občanů, tudíž nejde primárně o suplování orgánů ochrany přírody, ale o doplnění jejich činnosti. Dodal, že neoznámení výskytu zvláště chráněných rostlinných nebo živočišných druhů orgánem ochrany přírody ještě neznamená, že jejich výskyt je vyloučen. Žalobce označil za sporné, zda se žalovaný zabýval změnou poměrů v daném území a podmínek pro umístění stavby, neboť vydání nového územního plánu je podle něj zásadní změnou poměrů v území, která může vést (a vedla) ke změně podmínek pro umístění stavby. Žalobce odmítl úvahu žalovaného o konzumaci napadeného rozhodnutí a poznamenal, že žalovaný by *ad absurdum* mohl krátkými intervaly prodlužování platnosti vždy dosáhnout konzumace rozhodnutí před možností jeho přezkumu.

Posouzení věci soudem

9. Nejprve se soud zabýval poznámkou žalovaného, že rozhodnutím ze dne 27. 8. 2015 stavební úřad znovu platnost územního rozhodnutí prodloužil, čímž bylo napadené rozhodnutí „zkonzumováno“. Měl-li tím žalovaný na mysli, že odpadl předmět soudního řízení a že tato žaloba již v důsledku zmíněné skutečnosti není projednatelná, soud s tímto názorem kategoricky nesouhlasí. Žalovaným uváděné rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 27. 8. 2015, jímž byla znovu prodloužena platnost územního rozhodnutí, totiž nemá žádný vliv na existenci či právní moc rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 2. 5. 2013, proti němuž podal žalobce odvolání, ani na existenci a právní moc žalobou napadeného rozhodnutí, jímž bylo o tomto odvolání žalobce rozhodnuto, tudíž ani nijak nebrání soudnímu přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí. Soud proto shledal, že všechny podmínky soudního řízení byly splněny a podanou žalobu lze věcně projednat.
10. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
11. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

13. Před vypořádáním jednotlivých žalobních námitek považuje soud za potřebné připomenout, že v této věci již jednou rozhodoval, když rozsudkem ze dne 27. 1. 2016, č. j. 15 A 96/2014-48, zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2014, č. j. 216/UPS/2014-3, kterým bylo rovněž jako nepřipustné zamítnuto odvolání žalobce proti témuž rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 2. 5. 2013, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V tomto rozsudku soud vyslovil, že žalovaný pochybil, když nesprávnou interpretací § 85 stavebního zákona v návaznosti na § 93 odst. 3 téhož zákona dospěl k závěru, že žalobce není účastníkem předmětného řízení, v důsledku čehož ve svém rozhodnutí zcela pominul otázku, zda v daném případě nejsou při řízení dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné zákonem o ochraně přírody, které žalobce hájí, ačkoli je povinností správního orgánu, jehož rozhodnutím dochází k vyloučení účasti občanského sdružení ve správním řízení, vždy konkrétně zjistit a v odůvodnění svého rozhodnutí popsat, proč se správní řízení netýká zájmů, které občanské sdružení hájí. Soud shledal, že této povinnosti žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí dostál a otázkou, zda v řízení před stavebním úřadem mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona o ochraně přírody, se zabýval, když poukázal na to, že nedošlo k žádné změně poměrů a ani příslušný orgán ochrany přírody a krajiny na možné dotčení takových zájmů neupozornil. Napadené rozhodnutí proto podle názoru soudu není nepřezkoumatelné. Otázka správnosti citované argumentace žalovaného, proti které žalobce brojí především, bude posouzena v další části odůvodnění tohoto rozsudku.
14. Podle § 70 odst. 1 zákona o ochraně přírody platí, že *„[o]chrana přírody podle tohoto zákona se uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů.“* Z odstavce 2 téhož ustanovení vyplývá, že *„[o]bčanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen ‚občanské sdružení‘), je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována.“* Podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody pak platí, že *„[o]bčanské sdružení je oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno; v tomto případě má postavení účastníka řízení. Dnem sdělení informace o zahájení řízení se rozumí den doručení jejího písemného vyhotovení nebo první den jejího zveřejnění na úřední desce správního orgánu a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup.“*
15. V projednávané věci nebylo sporu o tom, že žalobce je občanským sdružením (spolkem) ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Sporné je naopak to, zda řízení, ve kterém stavební úřad vydal rozhodnutí ze dne 2. 5. 2013, č. j. MM/SO/S/92653/2013/Kk, spadá do kategorie správních řízení, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona o ochraně přírody. Od posouzení této právní otázky se pak odvíjí to, zda žalobce měl být účastníkem předmětného řízení, či nikoli, a zda tedy bylo napadené rozhodnutí o zamítnutí jeho odvolání jako nepřipustného vydáno v souladu se zákonem, či nikoli.
16. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že občanskému sdružení svědčí účastenství podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody pouze v takovém správním Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

řízení, jež je způsobilé zasáhnout zájmy vymezené v § 2 odst. 1 tohoto zákona. Účast občanských sdružení ve správních řízeních nelze vykládat natolik široce, že by se vztahovala na řízení, jež mohou zasáhnout jakoukoli složku životního prostředí, nýbrž toliko složky životního prostředí chráněné zákonem o ochraně přírody (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 As 8/2005-118, publ. pod č. 825/2006 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz). S tímto názorem se zdejší soud ztotožňuje a dodává, že podle zmíněného § 2 odst. 1 zákona o ochraně přírody se ochranou přírody a krajiny podle tohoto zákona rozumí dále vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny. Na tomto místě soud poznamenává, že žalobce v odvolání upozorňoval na pravděpodobný výskyt dřevin rostoucích mimo les, které jsou chráněny podle § 7 zákona o ochraně přírody, a na možný výskyt rostlin a živočichů chráněných podle § 48 téhož zákona na pozemcích, na nichž má být podle rozhodnutí stavebního úřadu umístěna stavba „*Napojení pozemků severně od silnice I/62 v Ústí n. L.*“, což znamená, že svou účast v řízení žalobce skutečně odvozoval od možného dotčení složek životního prostředí chráněných zákonem o ochraně přírody.

17. Ve shodě se žalobce má soud za to, že podmínkou účasti občanských sdružení (spolků) ve správních řízeních je podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody **možnost** dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny chráněných podle uvedeného zákona. Podle názoru soudu proto k účasti žalobce v předmětném řízení postačovalo potenciální dotčení těchto zájmů změnou územního rozhodnutí a prodloužením jeho platnosti, o nichž rozhodl stavební úřad. V této souvislosti soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 7 As 2/2011-52, publ. pod č. 2393/2011 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz, podle kterého již samotná okolnost, že při realizaci stavby připadá v úvahu kácení dřevin, zakládá možnost účastenství občanských sdružení podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody v řízení o povolení stavby, neboť pokácením dřevin nepochybně může být dotčen zájem na jejich ochraně. Zdejší soud neshledal žádný důvod, proč by se měl od tohoto závěru odchýlit, a naopak jej považuje za plně aplikovatelný i na územní řízení.
18. Podobně lze podle názoru zdejšího soudu vztáhnout i na územní řízení závěry, které Nejvyšší správní soud přdestřel ve svém rozsudku ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 As 232/2015-46, dostupném na www.nssoud.cz, podle kterého rozhodnutí v řízení o prodloužení stavebního povolení (§ 115 odst. 4 stavebního zákona) je výsledkem samostatné a poměrně široké správní úvahy podmíněné žádostí účastníka. Nejedná se o řízení toliko formální, které by vedlo k automatickému prodlužování platnosti stavebního povolení. Zdejší soud má za to, že ani řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí nemůže být pouhým automatismem, v rámci kterého by správní orgán nijak nezohledňoval vývoj relevantních skutkových okolností v čase.
19. V rozsudku ze dne 20. 8. 2014, č. j. 7 As 111/2014-43, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud vyslovil, že v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí ve smyslu § 93 odst. 3 stavebního zákona se posuzuje zachování práva žadatele provést stavbu na základě již vydaného a pravomocného územního rozhodnutí. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2017, č. j. 6 As 74/2017-27, dostupného na www.nssoud.cz, přitom vyplývá, že „[s]myslem zákonného omezení doby platnosti územních rozhodnutí a stavebních povolení totiž je, aby rozvoj území dlouhodobě právně neblokovaly umístěné či povolené stavby, od jejichž faktické realizace však již stavebník upustil nebo jejichž parametry neodpovídají změněným podmínkám v území (rozsudek Nejvyššího správního soudu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ze dne 26. září 2012, č. j. 9 As 74/2012-39). Stavební úřad proto logicky musí v řízení o prodloužení platnosti takového rozhodnutí posoudit, zda se podmínky v území během uplynulé doby nezměnily natolik podstatně, že původní územní rozhodnutí či stavební povolení jim už neodpovídá. Typickým příkladem je zjištění výskytu chráněného živočicha v místě budoucí stavby v situaci, kdy vliv stavby na jeho vývoj nebyl v původním řízení brán v úvahu (srov. analogicky ve vztahu k prodloužení platnosti stavebního povolení rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. prosince 2015, č. j. 4 As 232/2015-46). V takovém případě nemůže stavební úřad dobu platnosti původního rozhodnutí prodloužit a žádost zamítné. Bude-li mít stavebník zájem na provedení stavby, bude muset projít procesem nového územního či stavebního řízení.“

20. Zdejší soud zdůrazňuje, že v projednávané věci bylo původní územní rozhodnutí vydáno již dne 10. 10. 2008, tj. více než čtyři a půl roku před zahájením řízení o změně a prodloužení platnosti územního rozhodnutí, které vyústilo v rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 2. 5. 2013, jež žalobce napadl odvoláním. Již samotné plynutí času tak mohlo přinést podstatnou změnu okolností spojenou s dotčením zájmů ochrany přírody a krajiny chráněných podle zákona o ochraně přírody. Podle názoru soudu přitom není podstatné, že příslušný orgán ochrany přírody a krajiny neuplatnil v dané věci žádné stanovisko, neboť účast občanských sdružení (spolků) nemůže záviset na tom, zda a jak aktivně přistupuje dotčený orgán k plnění svých povinností, či zda dokonce nezůstává nezákonně nečinným. Úvahu žalovaného, že skutečnost, že se příslušný orgán ochrany přírody a krajiny nevyjádřil, implikuje závěr, že prodloužením platnosti územního rozhodnutí nebyly dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, považuje soud za naprosto chybnou, neboť potenciální dotčení předmětných zájmů ochrany přírody a krajiny nelze mít za vyvrácené toliko v důsledku pasivity jednoho dotčeného orgánu.
21. Podle názoru soudu platí, že pokud občanské sdružení (spolek) splňující podmínky uvedené v § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody projeví vůli účastnit se řízení, ve kterém mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zmíněného zákona, je povinností správního orgánu (zde žalovaného) zkoumat, zda existuje možnost dotčení předmětných zájmů. Pro závěr o tom, že takovému občanskému sdružení (spolku) nesvědčí právo účastnit se daného řízení, je přitom nezbytné, aby správní orgán na základě provedení dokazování (např. formou místního šetření či vyžádáním konkrétního stanoviska příslušných orgánů) potenciální dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny vyloučil. K vyloučení dotčení těchto zájmů přitom podle názoru soudu nepostačuje pouhé nepodložené tvrzení žalovaného, že nedošlo ke změně poměrů, ani skutečnost, že se příslušný orgán ochrany přírody a krajiny k věci nevyjádřil.
22. K argumentaci žalovaného, že sám žalobce neuvedl skutečnosti svědčící o změně poměrů v daném území, ani čím mohou být zájmy přírody a krajiny dotčeny, soud připomíná, že žalobci nebylo umožněno účastnit se předmětného řízení, tudíž nedisponoval konkrétními informacemi ze správního spisu, na základě kterých by mohl konkrétně formulovat, jaké zájmy mohly být dotčeny, resp. k jaké změně poměrů došlo. Podle názoru soudu plně postačuje, že žalobce ve svém podání upozornil na to, že se na pozemcích, na nichž má být podle rozhodnutí stavebního úřadu umístěna stavba, pravděpodobně vyskytují dřeviny rostoucí mimo les, které jsou chráněny podle § 7 zákona o ochraně přírody, a rostliny a živočichové chráněné podle § 48 téhož zákona. Tím dal žalobce žalovanému jednoznačný podnět, jakým potenciálním dotčením zájmů ochrany přírody a krajiny se má při zkoumání žalobcova práva účastnit se daného řízení zabývat, což ovšem žalovaný v důsledku svého nesprávného právního názoru neučinil.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

23. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávného právního názoru o tom, že pro vyloučení účasti občanského sdružení (spolku) v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí postačuje nepodložené tvrzení, že nedošlo ke změně poměrů, a skutečnost, že se příslušný orgán ochrany přírody a krajiny k věci nevyjádřil. Soud proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
24. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 15 342 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč, z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby právního zástupkyně žalobce po 3 100 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) AT; podání žaloby a podání repliky – 2 x § 11 odst. 1 písm. d) AT], z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokátky [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 13 odst. 1 a 3 AT] a z částky 2 142 Kč představující 21% DPH, kterou byla advokátka podle zvláštního právního předpisu povinna odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 3. prosince 2019

Mgr. Václav Trajer, v. r.
Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)